

være Anledning for Ministeriet til igjen at komme til Rigsdagen med denne Sag. Jeg vil bede om Tilladelse til at oplyse dette lidt nærmere. Har da nu Ministeriet eller har Rigsdagen nogenfinde havt Grund til at tro, at Theatret vilde være i Stand til at forrente og afdrage sin gamle Gjæld til Sorø Akademi? Hvis Nogen har gjort sig den Illusion, saa er det ikke min Skyld, det tør jeg sige, thi jeg har, saa ofte der har været Tale derom, usorbeholdent udtalt, at jeg ikke troede, at Theatret vilde være i Stand dertil. Jeg vil drage de Herrer i Grindring, hvad jeg her mere end een Gang har udtalt ifjor. Jeg udtalte nemlig, at det Høieste, jeg kunde tænke mig, at Theatret kunde naae til, det var til at holde sig selv, naar man gav det Bygningen frit. Dette Haab tror jeg endnu, man kan nære; men det kræver uafviselig, at man maa eftergive det den gamle store Gjæld til Sorø Akademi eller lade Statskassen betale den — en af Delene. Ganske i Overensstemmelse dermed var ogsaa det Forslag, som jeg forelagde Rigsdagen for Finantsaaret 1876—77, thi der staar i Slutningen af dette: „Theatrets Gjæld til Sorø Akademi er rentefri, den afdrages med 10,000 Kr. aarlig.“ Naar man vilde gjøre Gjelden rentefri og vilde have et Afdrag, kunde man sætte det til 10,000 Kr., det var en Udvei for at vise Smøbekommen. Videre troede jeg ikke, at man kunde gaa, og jeg har heller ikke nogenfinde havt Haab om, at man kunde komme stort videre hverken i dette eller i det andet Thing. Min Opfattelse af Sagen har derfor været fuldkommen klar, og naar man alligevel i Finantsloven har optaget Forrentning og Afdrag paa Gjælden til Sorø Akademi, har jeg udtrykkelig derimod udtalt, at jeg ikke nærede saa gunstige Forventninger om Theatrets Balance, som denne Postering forudsatte, og har forberedt Alle paa, at Afdragene ikke kunde ydes. Sagen har altsaa været behandlet i Rigsdagen, da Ministeriets usorbeholdne Mening har foreligget Rigsdagen, og der var altsaa allerede af dette Hensyn ikke Grund til at komme tilbage paany til denne Sag ved at bringe den for Rigsdagen. Men saa kommer det Spørgsmaal: Naar skulde vi have bragt det for Rigsdagen? Spillet var det rette passende Dieblit til at komme til Rigsdagen derom? I denne Henseende vil jeg minde om, at Theateraaret jo gaar et Fjerdingaar længere frem i Tiden end Finantsaaret, og at Regnskabs Afslutning derfor falder et Fjerdingaar senere end det øvrige Statsregnskab. Allerede dette skaber en Vanskelighed; thi man vil dog vel ikke tænke paa, at jeg skulde i sidste Dieblit, Rigsdagen var samlet, komme med en særlig Lov derom. Det skulde være paa Tillægsbevillingen, at et saadant Forslag skulde fremkomme, men den Gang vilde man ikke kunne have en endog blot nogenlunde paalidelig Overigt over, hvorledes Theatrets Balance vilde stille sig. Hertil kommer

indlertid endnu en Omstændighed, og det er denne, at Statsrevisionens Betænkning for det foregaaende Aar slet ikke gav nogen Anledning til at komme til Rigsdagen; thi det er ikke første Gang, at der paa Finantsloven har staaet „Forrentning og Afdrag paa Gjælden til Sorø Akademi“, uden at Theatret har været i Stand til at præstere dette. Allerede i det foregaaende Finantsaar, 1875—76, var det Samme Tilfældet. Allerede den Gang var der optaget Renter og Afdrag til Sorø Akademi, uden at Theatret var i Stand til at betale disse. Men hvorledes opfattede nu Statsrevisionen den Gang denne Sag? Jeg vil derom henvise til Statsrevisionens Betænkning for Finantsaaret 1875—76 Pag. 117. Det hedder deri: „Renter og Afdrag paa Gjælden til Sorø Akademi var anslaaet til 41,058 Kr. 64 Ø., men blev ikke betalt, uagtet det var bestemt i Finantsloven for 1875—76, og der i Lov af 18de Juni 1870 § 6 var tillagt denne Finantslovs Bestemmelse i saa Henseende afgjørende Betydning.“ — Det er det Faktiske, Statsrevisionen oplyser. Det maa enhver indrømme er rigtigt; der er ikke betalt Renter og Afdrag, uagtet det paa Finantsloven var bestemt, at det skulde ske i Henshold til Lov om Theaterbygningens Opsførelse af 18de Juni 1870 § 6. Men dertil indskrænker Statsrevisionen sig. Hvad der altsaa for 1875—76 passede uden nogen Indstilling, uden noget Andet end en oplysende Bemærkning, det er nu soumet op til at blive en stor Sag, der kræver de aller skarpeste Indstillinger fra Statsrevisionens Side. Jeg er det ærede Udvalg meget taknemlig for, at det i det Mindste har formildet disse Indstillinger; thi skulde det gaa fremad paa denne Maade i Aarenes Løb, som det er gaaet frem fra Betænkningen over Regnskabet for 1875—76 til Betænkningen over Regnskabet for 1876—77, er det vanskeligt at vide, hvor det kunde ende. Det er altsaa godt, at denne Sag hermed har naaet sin endelige Afslutning; den vil aldrig kunne fremkomme mere. I Finantsaaret 1877—78 findes ingen Bemærkninger om Renter og Afdrag paa Gjælden til Sorø Akademi, og i det nu løbende Finantsaar er man jo traadt ind i en hel ny Tilstand, saa ogsaa af den Grund er det forbi. Jeg glæder mig altsaa meget over, at denne Sag er afsluttet, og jeg vil dertil føie en anden Glæde, og det er den, at ogsaa Spørgsmaalet om den løbende Gjæld til Sorø Akademi, der har trykket Theatrets Drift i saa høi Grad, er kommen til en endelig

Rettelse.

Sp. 141, L. 3 f. o.: „lade“ læs: „at lade“.